

מסכת בבא קמא

פרק ה

א. שור שנגח את הפרה ונמצא עברה בצדה, ואין ידוע אם עד שלא נגחה ילדה, אם משנגחה ילדה, משלם חצי נזק לפרה ורביע נזק לולד. וכן פרה שנגחה את השור ונמצא וילדה בצדה, ואין ידוע אם עד שלא נגחה ילדה, אם משנגחה ילדה, משלם חצי נזק מן הפרה ורביע נזק מן הולד:

ב. הקדר שהכניס קדרותיו לחצר בעל הבית שלא ברשות, ושברתו בהמתו של בעל הבית, פטור. ואם הנזקה בהן, בעל הקדרות חייב. ואם הכניס ברשות, בעל חצר חייב. הכניס פרותיו לחצר בעל הבית שלא ברשות, ואכלתו בהמתו של בעל הבית, פטור. ואם הנזקה בהן, בעל הפרות חייב. ואם הכניס ברשות, בעל החצר חייב:

ג. הכניס שורו לחצר בעל הבית שלא ברשות, ונגחו שורו של בעל הבית, או שנגחו כלבו של בעל הבית, פטור. נגח הוא שורו

שֶׁל בַּעַל הַבֵּית, חַיִּב. נָפַל לְבוֹרוֹ וְהִבְאִישׁ מִיָּמָיו, חַיִּב. הָיָה אָבִיו אוֹ
בָּנוֹ לְתוֹכוֹ, מְשַׁלֵּם אֶת הַכֶּפֶר. וְאִם הִכְנִיס בְּרָשׁוֹת, בַּעַל הַחֲצֵר חַיִּב.
רַבִּי אֹמֵר, בְּכָלֵן אֵינוֹ חַיִּב, עַד שֶׁיִּקְבֹּל עָלָיו לְשֹׁמֵר:

ד. שׁוֹר שֶׁהָיָה מִתְכַּוֵּן לַחֲבֵירוֹ וְהִכָּה אֶת הָאִשָּׁה וַיִּצָּאוּ יְלָדֶיהָ, פְּטוֹר
מִדְּמֵי וְלָדוֹת. וְאָדָם שֶׁהָיָה מִתְכַּוֵּן לַחֲבֵירוֹ וְהִכָּה אֶת הָאִשָּׁה וַיִּצָּאוּ
יְלָדֶיהָ, מְשַׁלֵּם דָּמֵי וְלָדוֹת. כִּיצַד מְשַׁלֵּם דָּמֵי וְלָדוֹת, שָׁמִין אֶת
הָאִשָּׁה כַּמָּה הִיא יָפָה עַד שֶׁלֹּא יִלְדָּה וְכַמָּה הִיא יָפָה מִשִּׁילְדָּה. אָמַר
רַבּוֹ שֶׁמַּעֲוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, אִם כֵּן, מִשִּׁהָאִשָּׁה יוֹלְדָתָהּ, מִשְׁבַּחַת. אֲלֹא
שָׁמִין אֶת הַיּוֹלְדוֹת כַּמָּה הֵן יָפִין, וְנוֹתֵן לַבַּעַל. וְאִם אֵין לָהּ בַּעַל, נוֹתֵן
לְיוֹרְשָׁיו. הֵיחָה שְׁפָחָה וְנִשְׁתַּחֲרָרָה, אוֹ גִּיּוֹרֶת, פְּטוֹר:

ה. הַחוֹפֵר בּוֹר בְּרָשׁוֹת הַיָּחִיד וּפָתְחוֹ לְרָשׁוֹת הָרַבִּים, אוֹ בְּרָשׁוֹת
הָרַבִּים וּפָתְחוֹ לְרָשׁוֹת הַיָּחִיד, בְּרָשׁוֹת הַיָּחִיד וּפָתְחוֹ לְרָשׁוֹת הַיָּחִיד
אַחֵר, חַיִּב. הַחוֹפֵר בּוֹר בְּרָשׁוֹת הָרַבִּים, וְנָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר
וְמַת, חַיִּב. אֶחָד הַחוֹפֵר בּוֹר, שֵׁיחַ וּמַעָרָה, חֲרִיצִין וְנַעֲיָצִין, חַיִּב. אִם
כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר בּוֹר, מָה בּוֹר שֵׁיחַ בּוֹ כְּדֵי לְהַמִּית, עֲשָׂרָה טַפָּחִים,
אַף כָּל שֵׁיחַ בּוֹ כְּדֵי לְהַמִּית, עֲשָׂרָה טַפָּחִים. הֵיוּ פְחוּתִין מִעֲשָׂרָה
טַפָּחִים, וְנָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר וְמַת, פְּטוֹר. וְאִם הִזְק בּוֹ, חַיִּב:

ו. בּוֹר שֶׁל שְׁנֵי שְׂתָּמָיִן, עָבַר עָלָיו הָרֹאשׁוֹן וְלֹא כִסָּהוּ, וְהַשְּׁנִי וְלֹא
כִסָּהוּ, הַשְּׁנִי חַיִּב. כִּסָּהוּ הָרֹאשׁוֹן, וּבָא הַשְּׁנִי וּמָצָאוּ מְגֻלָּה וְלֹא

בִּסְהוּ, הַשְּׂנִי חֵיב. כִּסְהוּ כָּרְאוּי, וְנָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר וְיָמַת,
פֶּטוּר. לֹא כִסְהוּ כָּרְאוּי, וְנָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר וְיָמַת, חֵיב. נָפַל
לְפָנָיו מִקּוֹל הַפְּרִיָּה, חֵיב. לְאַחֲרָיו מִקּוֹל הַפְּרִיָּה, פֶּטוּר. נָפַל לְתוֹכוֹ
שׁוֹר וְכִלְיוֹ וְנִשְׁתַּבְּרוּ, חֲמוֹר וְכִלְיוֹ וְנִתְקַרְעוּ, חֵיב עַל הַבְּהֵמָה וּפֶטוּר
עַל הַכְּלִיָּם. נָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר חֵרֶשׁ, שׁוֹטָה וְקָטָן, חֵיב. בֵּן אוֹ בַּת,
עֶבֶד אוֹ אֲמָה, פֶּטוּר:

ז. אֶחָד שׁוֹר וְאֶחָד כָּל בְּהֵמָה לְנִפְלִית הַבּוֹר, וְלִהְפָּרֶשֶׁת הַר סִינִי,
וְלִתְשֻׁלוּמֵי כָּפֶל, וְלִהְשֵׁבֶת אֲבִידָה, לְפָרִיקָה, לַחֲסִימָה, לְכִלְאִים,
וְלִשְׁבֵּת. וְכֵן חִיָּה וְעוֹף כִּיּוֹצֵא בָּהֶן. אִם כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר שׁוֹר אוֹ
חֲמוֹר. אֲלֹא שֶׁדִּבֶּר הַכָּתוּב בַּהֲנֹה: